

كېشمە كېشى عامرى و خەزەلى بۇ سەرۋكايە تىكردنى فەتھ

27-11-2021

نووسەرەكان

ناوهندى لىكۆلېنەوھى رووداۋ

كورتە : لەوھتەى ئەنجامەكانى ھەلېزاردن لە 11 تشرىنى يەكەم راگەيەنراۋە، ھاوپەيمانى فەتھى گروپەكانى ھەشدى شەعبى، ۋەك دۇراۋ رەفتار دەكات، چونكە لە نىۋان چوار سالددا پىگەى لەناۋ پەرلەمانى عىراق لە 48 كورسىيەۋە كە بەرەنجامى مليونىك و 347 ھەزار دەنگ بوو، بۇ دەورەبەرى 17 كورسى دابەزى، ئەۋىش بە كەمتر لە نيوھى دەنگەكانى خولى پىشووېان.

لەو تەي ئەنجامەکانی ھەلبژاردن لە 11 تشرینی بەکەم راگەيەنراو، ھاوپەيمانی فەتحي گروپەکانی ھەشدي شەعی، وەك دۇراو رەفتار دەكات، چونكە لە نیوان چوار سالددا پینگەي لەناو پەرلەمانی عێراق لە 48 کورسییەووە کە بەرەنجامی ملیۆنیك و 347 ھەزار دەنگ بوو، بۇ دەورەبەری 17 کورسی دابەزی، ئەویش بە کەمتر لە نیووی دەنگەکانی خولی پيشوویمان. ھەرچەندە لە کۆی 21 ھاوپەيمانی بەشدار لە ھەلبژاردن دۆخی فەتحي لەو ھوت ھاوپەيمانییەي دیکە باشترە کە ئەنجامەکانی سفر کورسییە و لەگەل حیزبە دۇراوہکانی دیکە دا دەگەنە 99 لایەن کە بەبەن ھيچ کورسییەك ھاتنە لە پروسەكە دەرەوہ. ھەلبەت فەتحي کە بە نزیکەي نوینەرایەتی دەورەبەری 160 ھەزار چەكداري ھەشد دەكات، ھیوای وابوو دووہم ھیزی ھەلبژاردن بیٹ بۇ ئەووی بتوانن ژمارەبەي کە ھورەي ھاوکیشەي پیکھینانی ھوکومەت و پیکھینەریکی سەرەکی دەسەلتای یاسادانان بن.

لە ھەردوو ھەلبژاردنەكە (2018 و 2021) ھادی عامری سەرۆکی ریکخراوی بەدر، سەرۆکایەتی ھاوپەيمانیی فەتحي کردووہ کە لە 2018 بۇ یەكەمجار لەپاش شەری داعش بەو پیکھاتەپەوہ چووہ پەرلەمان، بەلام لەپاش ئەو پاشەکشە گەرەبە و کەمبوونەوہي کورسییەکانی بەدر لە 22 کورسییەووە لە ھەردوو ھەلبژاردنی 2014 و 2018 بۇ تەنھا شەش کورسی لە 2021، تەمومزی ژور لەسەر پینگەي ھادی عامری دروست بووہ، لەبری ئەویش لە ھەندیک بۇنەي گرنگدا زیاتر قەيس خەزەلی ئەمینداری گشتی عەسایب دەرەكەویت. وەك پيشوازیکردنی لە جنین بلاسختاری نوینەری تايبەتی سەرۆکی تەتوہ بەگرتووہکان لە عێراق لە ناوہپارستی ئەم مانگە بۇ گفتوگۆ لەبارەي ئەنجامەکانی ھەلبژاردن، ئەویش لە کاتیكدا خەزەلی لەگەل "لیت" ی برابدا لە لیستی تیرۆری ئەمریکادان.

پاش دەرکەوتنی ئەنجامەکان و پەنابردنی چەكدار و ھەوادارەکانی فەتحي بۇ مانگرتن لەبەردەم ناوچەي سەوز، دەنگۆبەي وەھا بە نافەرمی بلأوکرایەوہ کە ھادی عامری لە سەرۆکایەتی فەتحي دووربخریتەوہ، بەلام ھەندیک لە پیکھینەرەکانی فەتحي ئەوہیان رەتکردوہ بەبەن ئەوہي روونکردنەوہي زیاتر لەسەر دەرکەوتن و جموجولە نمایشییەکانی خەزەلی بەدەن کە بەناوبانگترینیان ھەرەشەکانی بوو بۇ تۆلەکردنەوہ و دادگاییکردنی مستەفا کازمی لەپای کوزرانی دوو لە خۇپیشاندەرە نارازیبەکان لە ھەلبژاردن لەبەردەم دەروازەکانی ناوچەي سەوز (5 تشرینی دووہم).

ناوہندە پەرگیرەکانی ھەشد پیناواپە پاشەکشەي گەرەي ھەشد لە ھەلبژاردن بەشی گەرەي لە ئەستۆي ھادی عامرییە، ھۆکاری ئەمەش دەگێرەنەوہ بۇ پەيوەندی باشی عامری لەگەل سەدر لەلایەك کە نەھینشتوہ لە ھەلبژاردن وەك مالیکي بەرەنگاری ركبەرەكەیان ببینەوہو، لەلاکەپتر ئەوہ عامری بوو کە رازی بووہ بە دانانی مستەفا کازمی بەسەرۆکوہزیران، کە لەماوہي 15 مانگی بەر ھەلبژاردندا چەند جاریک گروپەکانی ھەشدی بیزارکردووہ. بەرامبەر بەم تۆمەتانەش عامری خۆی و میدیای ریکخراوہكەي، تەزویر و ھاك و ئەجیندای کازمی بۇ بچوکرەدەوہي ھەشد بە ھۆکاری ئەو پاشەکشەي دەزانن. ھەر لەم سۆنگەپەشەوہ چەند سەرچاوہي جیا ئەوہیان لە عامرییەوہ گواستووہتەوہ کە ئەمجارە پینداگرە لەسەر ئەوہي ئەگەر بەسەرۆکوہزیرانیکی سەدرییش رازی بووہ، ئەوا بۇ دانانەوہي کازمی بۇ خولیکیتری ھوکومەت مل نەدات.

راگر و قوولایی ستراتژی فەتحي سوپای پاسدارانی ئێرانە، پیکھینەرەکانیشتی لەپاش بەلە چەكدارە راستەوخۆکانی ئێران، برپاوپیکراوترین عێراقیبەکانە لای تاران، بەلام لە نیوان کەسایەتی عامری و خەزەلیدا ھەندیک جیاوازی ھەبە. عامری ھەلگری نازناوی "شیخی موحاھیدین" ە و لە سەرەتای ھەشتاکانەوہ لەپیزی فەیلەقی بەدر و ئەنجومەنی بالای ئیسلامیدا لە ئێران کاری کردووہ، بەلام خەزەلی گەنجیکە کە لەقۇزاخەي سوپای مەھدی ھاتووہتە دەرەوہ و پيشتر عێراقی بەجینەھینشتووہ. جگە لەوہش ھینشتا خۆی بە خویندکاری سەدری دووہم دەزانیت و بزوتنەوہكەشي "عەسایب"، لەسەر سکی ریکخستەنەکانی موقتەدا سەدر گەشەي کردووہ. لەرووی تەمەن و پینگەشەوہ نەوہي دووہمی ھیزە شیعەکانی پاش بەدر و دەعوہ و ئەنجومەنی بالای ئیسلامیە.

ھادی عامری - 67 سالی - کە دەرچوووی بەشی ئاماری زانکۆي بەغدايە، بەپیاوی کۆمەلایەتی و ریککەوتن ناسراوہ، تانەي ئەوہي لیدەدریت لە جەماعەتی "ماچ ماچینی سەرو ریشە"، بەلام خەزەلی - 47 سالی - کە ئەویش بەشی جیولۆجیای تەواوکردووہ لە بەغدا، نایشاریتەوہ کە "شروگیبەي رەسەنە"، لە کاتیکیشتا عامری ئەرکی بووہ بە پاراستنی دەستکەوتەکانی بەدر لە وەزارەتی ناوخی و دەزگا ئەمینیەکانی دیکەي عێراق، خەزەلی خەونی پەلکیشان و کۆپیکردنی نمونەي ھەسەن نەسروللای ئەمینداری گشتی حیزبوللای لوبنانی لە عێراق ھەبە. بەتایبەت پاش ئەوہي لە نیوان 2014 - 2018 پینگەي عەسایبی لە تاقە کورسییەي پەرلەمانەوہ بۇ 15 کورسی بەرزکردوہ کە دەیکردە 30% دەنگەکانی فەتحي، بەر لەوہي لە 2021 پاشەکشە بکات بۇ شەش کورسی و دووچاری کاردانەوہ و بیھواییان بکات.

ھادی عامری سەربازى مەيدانەو سەرۆهەرييەکانى زياتر خەباتى چەكدارى و دەرگەوتنەکانىيەتى لەبەرەکانى شەرى دژى داعش، بەلام خەزەلى خۆى بە بانگخووزى بىرى "موقاوەمە" دەزانىت، ھەرۆھە مێزەرى پياوى شىعەى تاينى لەسەرە و نازناوى "الشيخ" ى لەخۆى ناو، زياتر لە عامر خواستى پەرگىرى ھەبە و لە كۆشەى قووليشدايە لەگەل موقتەدا سەدر، بەو پىيەى لە ئەو جيابوووتەو، ھەر لەسەر حسابى ئەويش پرۆژە سياسىيەكەى خۆى پەرەپنداو.

لەدەرەوھى دواليزمى بەدر و عەسايب كە ئىستا لە پىكەوھەلەكردنىكى ناچارىدان، دوو پىكھاتەيتر لە فەتھدان كە "السند" و "نصح" ن، پىگەى ئەم دوو گروپەش ئەو نىيە كە پكابەرى سەرۆكايەتى ھاوپەيمانييەكە بكەن، بەلام بەگويرەى ليدوانەکانيان لەگەل مانەوھى سەرۆكايەتى ھادی عامرىيدان كە پيشينەتى تەمەن و خەباتى ھەبە.

بۆچوونىكى باو ھەبە كە جموجولى ئەمدواييەى قەيس خەزەلى، ئەگەر ھادی عامرىش لە سەرۆكايەتى فەتھ دورنەخاتەو، ئەوا لە بەدبەھيانى ھەندىك دەسكەوت شكستخواردووش نايىت. رەنگە ئامانجىش لىي بازاركردن بىت بۆ قەيس خەزەلى وەك دەمپراست و نوينەرى ئىسلامى رادىكالى شىعە لە عىراق، پاش ئەوھى كە نوينەرىكى ئىونەتەوھىي سەردانى كرد. لە ديمانەيەكى ئەلجەزىرەشدا كۆمەلەك پەيامى لەبارەى ناوچەكە ئاراستەى راي گشتى عەرەبى كرد و چوار سال بەر لە ئىستاش لەسەر سنورى ئىسرائىل و لەباشورى لوپنان دەرگەوت. سەبارەت بە عامرىش جگە لەسەرۆكايەتى فەتھ، ئەگەرئىك لەبەردەمىدا ھەبە كە ناوى بخرىتەپوو بۆ سەرۆكايەتیکردنى دەستەى حەشد بەتايبەت كە لەگەل سەدر نزيكايەتى ھەبە، چونكە مانەوھى فالح فەبازيش لەو پىگە فەرمىيە لە پاش ئەوھى خرايە لىستى پشتيوانانى تىرۆرى ئەمەريكاو، زياتر وەك كيشە تەمانشا دەكرىت.